

Decision Mining in Information Technology processes (Case Study): the New Idea Discovery Process

Mehri Chehrehpak

Ph.D Candidate, Management and Economy Faculty, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Abbas Toloui

Professor, Management and Economy Faculty, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Ashlaghi *

Kamran

Professor, Management and Economy Faculty, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Mohammadkhani

Abstract

Effective knowledge-based processes are essential for companies operating in the information technology industry. These processes rely on the expertise of skilled workers and play a crucial role in the value chain of such organizations. Decision-making is a critical element of knowledge-based processes, highlighting the need to identify decision rules and models accurately. In this paper, we examine the process of identifying and deciding on proposed ideas in the software industry, analyzing decision logs from a leading software company. The Rough sets theory and fast Reduction algorithm are employed to provide a step-by-step approach to data analysis and decision mining. The algorithm identifies vital features used in decision-making and presents the decision model as if-then rules, utilizing existing equivalence rules between data. The results demonstrate that this model can significantly reduce the direct involvement of decision-makers and the duration of the decision-making process. In today's competitive landscape, effective knowledge-intensive processes are

* Corresponding Author: toloui@srbiau.ac.ir

How to Cite: Chehrehpak, M., Toloui Ashlaghi, A., Mohammadkhani, K. (2025). Decision Mining in Information Technology processes (Case Study): the New Idea Discovery Process, *Journal of Business Intelligence Management Studies*, 13(51), 91-128. DOI: 10.22054/IMS.2024.78612.2451

fundamental for companies in the information technology (IT) industry. These processes are highly dependent on the expertise of skilled professionals and are integral to value creation across various organizational fronts. Decision-making—considered a cornerstone of knowledge-intensive processes—underscores the necessity of accurately identifying decision rules and models. This paper focuses on the methods of identifying and evaluating proposed ideas within the software industry, specifically analyzing decision logs from a leading software company. By employing the Rough Set Theory along with the Fast Reduction Algorithm, we provide a detailed methodological framework for data analysis and decision mining. This structured algorithm identifies critical features relevant to decision-making and presents the resulting decision model in the form of if-then rules, which are derived from pre-existing equivalence relations among data. Our results illustrate that the implemented model can significantly lessen the direct involvement of decision-makers as well as the time taken in the decision-making process, highlighting a potential path for enhancing operational efficiency in IT firms.

1. Introduction

The field of information technology is constantly evolving, marked by rapid developments and intense competition. To navigate this landscape successfully, organizations must rely on effective knowledge-based processes that are essential for sustaining competitive advantages. These processes hinge on the expertise of skilled workers who play a pivotal role in various stages of product development and innovation.

This paper aims to illuminate the decision-making facets of knowledge-intensive processes in the context of new idea generation within software companies. By scrutinizing decision logs from a prominent software firm, we aspire to discern decision rules and models that could significantly optimize decision-making efficiencies, ultimately positively impacting innovation outcomes.

2. Research Questions

This research is driven by several key inquiries aimed at uncovering various dimensions of decision-making in IT innovation processes:

- **What methods can be employed to identify decision points in the innovation processes of IT companies?** This question

targets the analytical techniques used to pinpoint where crucial decisions occur during the innovation lifecycle.

- **How can critical decision-making features be identified within these organizations, and what are the characteristics of these features?** Identifying these features assists in understanding what influences decisions, including both internal and external factors.
- **In what ways can structured procedures be developed to expedite and improve the decision-making processes in IT innovation?** This question seeks to establish procedural guidelines that can streamline decision-making, allowing companies to react swiftly to new information and emerging market trends.

3. Literature Review

The importance of Business Process Management (BPM) and decision mining in enhancing organizational efficiency is well documented in the literature. Earlier studies have primarily focused on implementing process mining techniques across various sectors, including healthcare and manufacturing, to improve overall decision-making efficiency. However, there exists a relative scarcity of research that specifically addresses decision mining in the context of IT innovation processes.

This study builds on existing frameworks, particularly leveraging the Rough Set Theory and the Fast Reduction Algorithm. These methodologies facilitate a thorough analysis of decision-making features, enabling the development of a tailored decision model for the software industry. By filling this notable gap, our research generates insights that can be applied to enhance decision-making within knowledge-intensive sectors.

4. Methodology

This research employs a comprehensive case study methodology, focusing on a well-established Iranian IT firm with over 25 years of industry experience. Our approach is structured into several key phases:

- **Identifying Decision Points:** We apply a four-stage model, as outlined by Bazhenova and Weske (2016), to systematically pinpoint decision-making instances throughout the innovation process.

- **Analyzing Decision Logs:** In this phase, we extract and scrutinize decision logs to identify critical features that influence decision-making. This analysis involves various statistical and data mining methods to validate findings.
- **Utilizing Rough Set Theory and Fast Reduction Algorithm:** Following feature extraction, we employ Rough Set Theory alongside the Fast Reduction Algorithm to develop a robust decision model. This model is articulated through if-then rules that encapsulate significant decision-making aspects.
- **Evaluating Model Effectiveness:** To ascertain the model's effectiveness, we conduct an extensive analysis of the product development process within the company, assessing how well the model predicts decision outcomes.

5. Results

The results of implementing the proposed decision model revealed several significant features critical to decision-making processes:

- **Idea Relevance:** The relationship of the proposed idea to existing business operations emerged as a crucial factor.
- **Idea Source:** Determining whether the idea originated from internal staff or external consultants significantly influenced the decision-making progression.
- **Anticipated Customer Acceptance:** Factors related to customer acceptance and assessments of the competitive landscape were also primary considerations in the decision-making process.

The model showcased a remarkable 91.5% accuracy rate in predicting decision outcomes based on the identified features, illustrating its effectiveness. More importantly, the implementation resulted in a pronounced reduction in the direct involvement of decision-makers and a considerable decrease in the duration required for decision-making processes.

6. Conclusion

The research findings underscore the potential of applying Rough Set Theory along with decision mining techniques to significantly enhance the efficiency of decision-making in IT innovation processes. By systematically identifying and modeling essential decision features, organizations can streamline operations, minimize redundant

tasks, and improve the overall effectiveness of their innovation strategies.

This study contributes to the growing body of knowledge on decision mining in the software industry, offering a structured approach that can be adapted to various knowledge-intensive environments. Looking ahead, further research is needed to explore the adaptability of this model in larger organizations and diverse contexts, further expanding its applicability within the broader IT landscape.

The implications of this research extend beyond the immediate findings, suggesting that strategic implementation of structured decision-making models can enhance operational efficiency across various sectors. Future studies could investigate the scalability of these models in larger organizations and their applicability in other innovation-driven industries.

Keywords: Process Mining, Decision Mining, Rough Set Theory, Knowledge-Intensive Process, Information Technology.

تصمیم کاوی در فرآیندهای فناوری اطلاعات- مطالعه موردی فرآیند تبدیل شناسایی ایده‌های جدید

دانشجوی دکتری رشته مدیریت صنعتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران

مهری چهره پاک

استاد، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران

* عباس طلوعی اشلقی

استاد، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران

کامران محمدخانی

چکیده

فرآیندهای دانشبنیان جزو جدایی ناپذیر فرآیندهای کسب و کار شرکت‌های فعال در حوزه فناوری اطلاعات هستند. در این صنعت، فرآیندهای دانشبنیان که مبتنی بر دانش نیروی ماهر اجرا می‌شوند و در زنجیره ارزش شرکت‌های فعال این حوزه نقشی اساسی ایفا می‌کنند. مهم‌ترین عنصر در فرآیندهای دانشبنیان، تصمیم‌گیری‌های صورت گرفته در این فرآیندها است. از این‌رو مسئله شناسایی قواعد و مدل‌های تصمیم فرآیندهای دانشبنیان دارای اهمیت بهسزایی است. در این مقاله یکی از مهم‌ترین فرآیندهای موجود در صنعت نرم‌افزار (فرآیند شناسایی و تصمیم‌گیری در خصوص ایده‌های مطرح شده) مورد بررسی قرار می‌گیرد و با استفاده از لاغری‌های تصمیم‌گیری موجود در یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های نرم‌افزاری کشور، به تحلیل این فرآیند با استفاده از نظریه مجموعه‌های ژولیده پرداخته می‌شود. بر اساس این نظریه و با بهره‌گیری از الگوریتم کاست سریع، روشی گام به گام برای تحلیل داده‌ها و شناسایی قواعد تصمیم‌گیری ارائه می‌شود. این الگوریتم در گام نخست خصیصه‌های حیاتی مورداستفاده در نقطه تصمیم را شناسایی نموده و سپس مدل تصمیم‌گیری را به صورت قواعد اگر-آنگاه ارائه می‌کند. نتایج ارزیابی نشان می‌دهد که در نتیجه بهره‌گیری از این مدل حجم موردنیاز برای مراجعة مستقیم به تصمیم‌گیرندگان کاهش قابل توجهی خواهد داشت و فرآیند تصمیم‌گیری و در نتیجه مدت زمان کل فرآیند کاهش قابل ملاحظه‌ای خواهد یافت.

کلیدواژه‌ها: فرآیند کاوی، تصمیم کاوی، نظریه مجموعه‌های ژولیده، فرآیندهای دانشبنیان، فناوری اطلاعات.

۱- مقدمه

مدیریت فرآیندهای کسب و کار^۱ (BPM) از زمینه‌های دانشی است که کاربردهای بسیاری در حوزه مدیریت سازمان‌ها در دنیای واقعی دارد (Weske, 2019). رویکردهای کلاسیک مدیریت فرآیند، عمدتاً با این فرض توسعه یافته‌اند که فرایندها با وظایف تکرارشونده تعریف می‌شوند که جریان اجرای آن‌ها تا حدود زیادی مشخص است و بر این اساس این مدل‌ها عمدتاً برای فرآیندهای تولیدی و اداری مناسب هستند (Marjanovic & Freeze, 2011). در صورتی که در بسیاری از فرایندهای دنیای واقعی نظیر مراقبت‌های بهداشتی، مدیریت اضطرار، هماهنگی پروژه‌ها و ... فرض اشاره شده در خصوص مدل‌های کلاسیک چنان‌برقرار نمی‌باشد. این دسته از فرآیندها که عمدتاً فرآیندهای بدون ساختار یا کمتر ساختار یافته هستند، در دسته فرآیندهای دانش‌بنیان^۲ (KiP) قرار می‌گیرند (Reichert & Weber, 2012). فرآیندهای دانش‌بنیان با توجه به اهمیت تولید، نگهداری و توزیع دانش در سازمان‌ها، در سالیان اخیر اهمیت بیشتری یافته‌اند (Yin et al., 2022). عده فرآیندهای ارزش‌آفرین حوزه فناوری اطلاعات (نظیر توسعه خدمات نوین مبتنی بر فناوری اطلاعات، تولید محصولات جدید و ...) در زمرة فرآیندهای دانش‌بنیان دسته‌بندی می‌شوند (Bolisani & Scarso, 1999).

از دیگر سو فرآیند کاوی^۳ و کشف، نظارت و بهبود فرآیندهای کسب و کار با کمک تجزیه و تحلیل داده‌های رویداد^۴ موجود در سیستم‌های اطلاعاتی، موضوعی است که در سالیان گذشته مورد توجه قرار گرفته است (Van der Aalst, 2011). محققین حوزه فرآیند کاوی در سالیان اخیر با توجه به اهمیت روزافزون فرآیندهای دانش‌بنیان و اهمیت دانش کشف شده از این فرآیندها، توجه خاصی به این حوزه مبذول داشته‌اند و به نظر می‌رسد در آینده نیز این تمرکز ادامه خواهد داشت (Lohr et al., 2022). محققین بسیاری

-
1. Business Process Management (BPM)
 2. Knowledge intensive Process
 3. Process Mining
 4. Event Data

در استفاده از فرآیند کاوی در صنعت نرم افزار به انتشار تحقیقات خود پرداخته‌اند که از آن جمله می‌توان به (Urrea-Contreras et al., 2021; Fauzi & Andreswari, 2022) اشاره نمود. در تحقیق منتشره توسط واله^۱ و دیگران اشاره شده حسینی و همکاران، (۱۳۹۷) اشاره نمود. در تحقیق منتشره توسط واله^۱ و دیگران اشاره شده است که مفاهیم و مدل‌های فرآیند کاوی به صورت کامل قابل اعمال به فرآیندهای حوزه فناوری اطلاعات است (Valle et al., 2017).

بر اساس نتایج تحقیق صورت گرفته توسط رزینات^۲ و وندرالاست^۳ (۲۰۰۶)، بیشتر تحقیقات صورت گرفته در حوزه فرآیند کاوی و الگوریتم‌های توسعه یافته، صرفاً به کشف فرآیند و بررسی انطباق آن از جنبه کنترل جریان کاری^۴ می‌پردازند و توجه‌اندکی به ویژگی‌های داده‌ای دارند که در مسیریابی انجام کار در هنگام اجرای فرآیند، تأثیرگذار هستند. با این وجود، پیشرفت‌های اخیر، منتج به روش‌هایی برای ارزیابی تصمیم‌ها در طی فرآیند شده است (De Leoni & Van der Aalst, 2013). این روش‌ها که موسوم به تصمیم کاوی^۵ هستند، امکان کشف نقاط تصمیم‌گیری^۶ را برای توضیح چگونگی طی مسیرهای مختلف در طی اجرای فرآیند فراهم می‌کنند. نقاط تصمیم‌گیری «بخش‌هایی از مدل فرآیندی هستند که در آن فرایند به شاخه‌های جایگزین تقسیم می‌شود» (& Rozinat, 2006).

باید توجه داشت که برای تصمیم کاوی و شناسایی وضعیت‌های تصمیم‌گیری در هر نقطه تصمیم، نیاز به اطلاعات تکمیلی‌تر در خصوص وضعیت تصمیم‌گیری برای هر مورد علاوه بر لاگ فرآیندی است. به این منظور معمولاً از مفهوم لاگ تصمیم‌گیری^۷ استفاده می‌شود. لاگ تصمیم‌گیری می‌تواند از منابع اطلاعاتی نظریه سیستم‌های مدیریت کسب و کار، ERP و نظایر آن تأمین گردد. (Zhu et al., 2015) الگوریتم‌ها و تکنیک‌های

1. Valle

2. Rozinat

3. Van der Aalst

4. Control Flow

5. Decision Mining (DM)

6. Decision Points

7. Decision Log

مخالف داده کاوی نظیر درخت تصمیم^۱، جنگل تصادفی^۲، k-نزدیک ترین همسایگی^۳، ماشین بردار پشتیبانی^۴ و شبکه عصبی مصنوعی^۵ در تحلیل لاغهای تصمیم گیری مورد استفاده محققین قرار گرفته است (Gupta et al., 2017). تصمیم کاوی توسط محققین در حوزه‌های مختلف نظیر سلامت (Munoz-Gama et al., 2022)، فرآیندهای تولید نرمافزار (Portolani et al., 2023)، سیستم‌های بانکی (Srivastava, 2021) و مليحی و همکاران، (Poppe et al., 2021)، تحلیل فرآیندهای بیمه (Mohemad et al., 2010) مورد استفاده قرار گرفته است.

فرآیندهای نوآوری یکی از مهم‌ترین فرآیندهای موجود در صنعت نرم‌افزار می‌باشد (Paternoster et al. 2014). در طی این فرآیندها معمولاً ایده‌های مختلف طرح شده توسط افراد برای توسعه محصولات جدید بررسی می‌شود و درنتیجه یک محصول یا پروژه جدید در شرکت‌های حوزه شکل می‌گیرد (Huang Lee, 2021). امروزه شرکت‌های حوزه فناوری اطلاعات در صورت عدم بهره‌گیری از مدل‌های مناسب فرآیندی و تصمیم گیری برای نوآوری محکوم به شکست خواهد بود (Koc, 2007). بهره‌گیری از مدل‌های تصمیم کاوی در فرآیندهای نوآوری حوزه فناوری اطلاعات منافع بسیاری برای سازمان‌ها دارد که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

۱. شناسایی فرصت‌های نوآوری: لشو^۶ و همکاران (۲۰۲۰) نشان دادند که ۷۰٪ از شرکت‌های نوآور از تصمیم کاوی برای شناسایی فرصت‌های جدید در بازار استفاده می‌کنند و این دیدگاه داده محور به سازمان‌ها امکان می‌دهد تا نیازهای برآورده نشده مشتریان را شناسایی کنند.
۲. بهبود توسعه محصول: تحقیقات نشان می‌دهند که سازمان‌هایی که به طور مؤثر از

-
- 1. Decision Tree
 - 2. Random Forest
 - 3. K-Nearest Neighbor
 - 4. Support Vector Machines
 - 5. Artificial Neural Network
 - 6. Liu

تصمیم کاوی استفاده می‌کنند، قادر به کاهش متوسط زمان توسعه محصولات جدید به میزان ۲۵٪ هستند. (Grützner et al., 2016)

۳. تسهیل در فرآیند تصمیم‌گیری: استفاده از تکنیک‌های تصمیم کاوی موجب افزایش دقت تصمیم‌گیری در فرآیندهای نوآوری می‌شود. طبق گزارش‌ها، ۶۰٪ از مدیران نوآوری تأیید کرده‌اند که اطلاعات مبتنی بر داده به آن‌ها کمک کرده است تا تصمیمات بهتری در راستای استراتژی‌های نوآوری اتخاذ کنند. (Luo, 2022)

۴. افزایش نرخ موفقیت محصولات جدید: بر اساس تحقیقات، سازمان‌هایی که به طرز مؤثری از تصمیم کاوی بهره‌مندند، نرخ موفقیت محصولات جدید خود را تا ۳۵٪ افزایش می‌دهند. (Nwosu et al., 2024)

نکته دیگری که باید مردم توجه قرار گیرد این است که به دلیل تفاوت‌هایی نظری سطح توسعه یافتنگی اقتصادی (Marxt & Brunner, 2013)، وضعیت صنعت و بازار (Gordon & Porter, 1990)، فرهنگ اجتماعی (Hofstede, 2001)، حمایت‌های حاکمیتی از نوآوری (Fagerberg, 2006)، قوانین حفاظت از مالکیت فکری (Shapiro, 2000)، کیفیت‌های مختلف نظام‌های آموزشی (Becker, 2009) و وجود شبکه‌های نوآوری (Etzkowitz & Leydesdorff, 2000) فرآیندهای نوآوری در کشورهای مختلف و حوزه‌های متفاوت تفاوت‌های فاحشی باهم دارد. بالطبع پارامترهای مؤثر در تصمیم‌گیری در طی این فرآیندها نیز می‌تواند متفاوت باشد. با مرور ادبیات، مطالعه‌ای که به فرآیند تصمیم کاوی در فرآیندهای نوآوری در حوزه فناوری اطلاعات در کشور پرداخته باشد، مشاهده نگردیده است. لذا در این مقاله سعی خواهد شد یک مدل برای تحلیل لaggهای تصمیم‌گیری و مدل‌سازی تصمیم‌گیری‌ها در فرآیندهای نوآوری حوزه فناوری اطلاعات در کشور ارائه گردد. سؤالات اصلی که تحقیق اخیر در صدد پاسخگویی به آن‌هاست عبارت‌اند از:

۱- روش شناسایی نقاط تصمیم در فرآیندهای نوآوری فناوری اطلاعات در کشور کدام است؟

۲- روش شناسایی خصیصه‌های حیاتی تصمیم‌گیری در شرکت‌های فناوری اطلاعات به

چه صورت است و این خصیصه‌ها در نقاط تصمیم در مورد مطالعه کدام‌اند؟

۳- چگونه می‌توان بر اساس رویه‌ای ساختارمند، فرآیندهای تصمیم‌گیری را سریع‌تر و مؤثرتر ارائه نمود؟

به منظور پاسخگویی به این سوالات در ادامه مقاله ابتدا با بهره‌گیری از مدل چهار مرحله‌ای ارائه شده توسط باژاموا^۱ و وسکه^۲ (۲۰۱۶) در ابتداء نقاط تصمیم شناسایی می‌شوند. سپس ماتریس تصمیم‌گیری شکل می‌گیرد. برای تجزیه و تحلیل لاغ‌ها با بهره‌گیری و شناسایی مدل تصمیم‌گیری از نظریه مجموعه‌های ژولیده^۳- یکی از روش‌های مورداستفاده در داده‌کاوی (Pawlak et al, 2001)- و الگوریتم کاست سریع^۴ که بر اساس نظریه مذکور توسعه یافته است، بهره گرفته خواهد شد و روشی گام به گام برای مدل‌سازی تصمیم با استفاده از لاغ تصمیم به صورت درخت تصمیم‌گیری ارائه خواهد گردید. اساس مدل ارائه شده بر اساس کاهش بعد داده‌ها^۵ بنا شده است. کاهش بعد داده‌ها یکی از موضوعات موردن‌توجه در علم داده و یادگیری ماشین است. نظریه مجموعه‌های ژولیده روشی نوین برای کاهش بعد و تجزیه و تحلیل داده‌ها به شمار می‌آید که بر پایه عدم قطعیت و مجزا بودن داده‌ها بنا شده است. این نظریه با ارائه ابزارها و تکنیک‌هایی برای درک و تحلیل اطلاعات ناقص، ناهمگون و غیرقطعی، نقش تعیین کننده‌ای در بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری و کاهش پیچیدگی مدل‌های تحلیلی دارد. با توجه به اهمیت این مسئله در سازمان‌ها، تحقیقات نشان می‌دهند که استفاده از نظریه مجموعه‌های ژولیده می‌تواند تا ۳۰ درصد دقت تصمیم‌گیری را افزایش دهد و زمان پردازش داده‌ها را به طور قابل توجهی کاهش دهد. این اطلاعات به ویژه در زمان‌هایی که سازمان‌ها با بحران‌های اطلاعاتی روبرو هستند، می‌توانند نقشی کلیدی در موفقیت یا شکست آن‌ها ایفا کند (Som et al., 2020). نظر به اینکه در سازمان‌های فناوری اطلاعاتی کشور کمبود داده و نقاوص داده‌ای، موضوع

1. Bazhenova

2. Weske

3. Rough Set Theory

4. Quick Reduction Algorithm

5. Dimensionality Reduction

غیرقابل کتمانی است، لذا این نظریه برای کاهش بعد مورد استفاده قرار گرفته است. الگوریتم کاست سریع برای شناسایی خصیصه‌های حیاتی تصمیم - خصیصه‌هایی از ماتریس تصمیم گیری که بیشترین نقش را بر خروجی تصمیم گیری دارند - متوجه است. بر اساس خصیصه‌های شناسایی شده نیز مدل تصمیم گیری به صورت درخت تصمیم گیری و قواعد اگر-آنگاه مدل می‌شوند. در انتها نیز تعدادی از داده‌های موجود برای ارزیابی مدل تصمیم گیری به کار گرفته می‌شوند. به منظور ارزیابی مدل ارائه شده فرآیند «توسعه محصول جدید در حوزه فناوری اطلاعات» در یکی از شرکت‌های فناوری اطلاعات ایران تمرکز خواهد شد و داده‌های موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی این شرکت تجزیه و تحلیل خواهد گردید. نتایج بهره گیری از مدل نشان می‌دهد که علیرغم کمبود داده در مورد مطالعه، نه تنها ایجاد قواعد اگر-آنگاهی تا حد قابل توجهی فرآیند تصمیم گیری را تسريع می‌نماید، بلکه می‌تواند بخش قابل توجهی از فعالیت‌های غیرضروری سازمان را کاهش دهد.

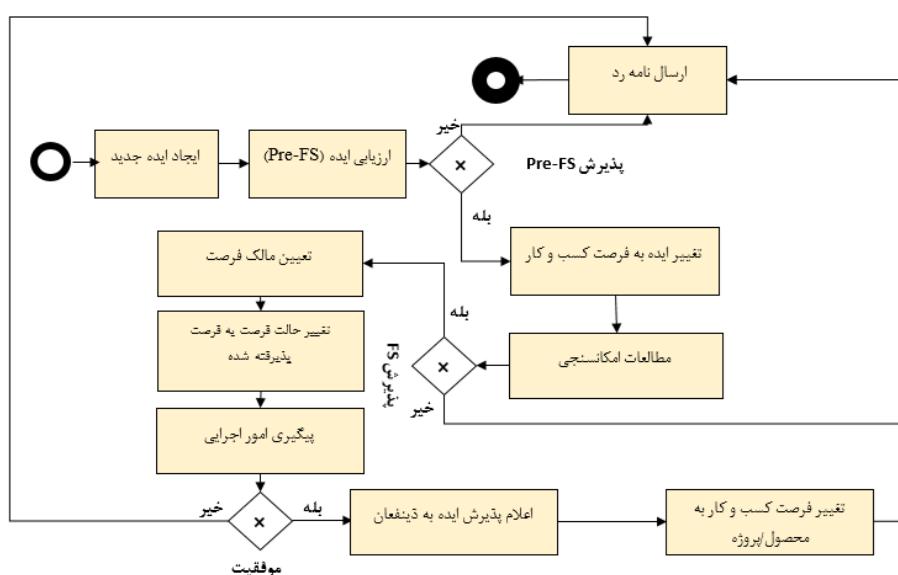
در ادامه این مقاله در بخش ۲ مروری بر مورد مطالعه و فرآیند توسعه محصول جدید صورت خواهد گرفت. بخش ۳ به مرور متداول‌ترین شناسایی نقاط تصمیم گیری خواهد پرداخت و در بخش ۴ نظریه مجموعه‌های ژولیده ارائه خواهد شد. بخش ۵ به بیان گام به گام مدل ارائه شده خواهد پرداخت؛ و بالاخره در بخش ۶ به نتیجه گیری و پیشنهادهایی برای تحقیقات آتی پرداخته خواهد شد.

۲- مرور مورد مطالعه

شرکت به پرداز جهان با بیش از ۲۵ سال سابقه در حوزه فناوری اطلاعات یکی از شرکت‌های بزرگ این حوزه در کشور است. در حال حاضر بیش از ۸۰۰ نیروی فعال در بخش‌های مختلف این شرکت به فعالیت مشغول هستند. از سال ۱۳۸۷ این شرکت به منظور شکل دهی به فرآیندهای خود از ابزارهای مختلف مدیریت فرآیند استفاده می‌کند و فرآیندهای ارجاع کار در این مجموعه به صورت مکانیزه اتفاق می‌افتد و لذا حجم وسیعی از لایه‌های فرآیندی در مجموعه موجود است.

یکی از فرآیندهایی که به صورت جدی از سال ۱۳۹۰ پیگیری می‌شود فرآیند نوآوری و مطالعات توسعه محصولات جدید است. به این منظور واحدی برای توسعه کسب و کار در شرکت شکل گرفته است که در حال حاضر قریب به ۴۰ نیروی متخصص در این حوزه فعالیت می‌کنند. مأموریت اصلی این تیم انجام مطالعات امکان‌سنجی برای ایده‌های طرح شده در این حوزه است که می‌توانند از جانب همکاران شرکت یا افراد دیگر خارج از مجموعه طرح گردند. شکل ۱ فرآیند توسعه محصول جدید در این شرکت را ارائه می‌نماید.

شکل ۱. فرآیند شکل‌گیری پروژه یا مدل کسب و کار در شرکت

همان‌گونه که از شکل ۱ برمی‌آید در ابتدا یک ایده مطرح می‌شود برای ایده مطرح شده در فاز آغازین شناسنامه‌ای به صورت جدول ۱ توسط تیم توسعه کسب و کار تشکیل می‌گردد.

جدول ۱. شناسنامه مختصر ایده

ردیف	عنوان	مقادیر قابل پذیرش	نماد ^۱
۱	منبع ارائه	۱- کارکنان، ۲- هیئت مدیره، ۳- مشاورین و ۴- سایرین	V ₁
۲	اعتبار ارائه دهنده	۱- زیاد، ۲- متوسط ۳- کم	V ₂
۳	ارتباط با کسب و کار موجود	۱- زیاد، ۲- متوسط ۳- کم	V ₃
۴	ارتباط با مشتریان موجود	۱- زیاد، ۲- متوسط ۳- کم	V ₄
۵	نوآوری موجود	۱- زیاد، ۲- متوسط ۳- کم	V ₅
۶	ارتباط با تکنولوژی‌های مورد استفاده	۱- زیاد، ۲- متوسط ۳- کم	V ₆
۷	شکل اجرایی	۱- BLT- ۲ EPC- ۳ BOT- ۴ ارائه سرویس	V ₇

در گام بعد مطالعات امکان‌سنجدی اولیه^۲ بر روی ایده ارائه شده، صورت می‌گیرد. درنتیجه این مطالعات اولیه که توسط تیم توسعه کسب و کار صورت می‌گیرد مواردی عمدتاً از نوع مطالعات بازار اتفاق می‌افتد و شش فیلد اطلاعاتی جدید به شناسنامه ایده اضافه می‌گردد (جدول ۲).

جدول ۲. خلاصه مطالعات امکان‌سنجدی اولیه

ردیف	عنوان	مقادیر قابل پذیرش	نماد
۱	جدید بودن	۱- کاملاً جدید، ۲- تجربه شده در سایر کشورها- ۳- تجربه شده در کشور	V ₈
۲	تعداد رقبا	۱- زیاد، ۲- محدود- ۳- بدون رقیب	V ₉
۳	پذیرش انتظاری مشتری	۱- زیاد، ۲- متوسط ۳- کم	V ₁₀
۴	نیاز به دریافت مجوز جدید	۱- نیاز ندارد، ۲- می‌توان بدون مجوز شروع کرد و بعد مجوز گرفت، ۳- نیازمند مجوزی است که به سادگی قابل اخذ است، -۴- دریافت مجوز بسیار دشوار است	V ₁₁
۵	ریسک توسعه	۱- زیاد، ۲- متوسط ۳- کم	V ₁₂
۶	ریسک پیاده‌سازی	۱- زیاد، ۲- متوسط ۳- کم	V ₁₃

۱. نماد ارائه شده برای مدلسازی تصمیم در ادامه استفاده خواهد گردید.

2. Pre-feasibility Study

حال مطالعات صورت گرفته در اختیار کمیته پورتفولیوی شرکت قرار می‌گیرد و تصمیم گیری در خصوص ادامه یافتن مطالعات و بایگانی شدن ایده اتخاذ می‌گردد. کمیته پورتفولیو بالاترین مقام تصمیم گیری شرکت است که اعضای هیئت مدیره و تعدادی از مشاورین مجموعه در آن عضویت دارند. در صورت عدم تأیید ایده مورد مستند شده و به ارائه‌دهنده ایده اطلاع داده می‌شود و در صورت تأیید، ایده به فرصت کسب و کار تغییریافته، فاز مطالعات امکان‌سنجی آغاز می‌گردد. در مطالعات امکان‌سنجی برای هر فرصت کسب و کار پارامترهای مالی-اقتصادی برآورد شده، در اختیار کمیته پورتفولیو قرار می‌گیرد. بررسی کمیته می‌تواند تعطیلی فرصت کسب و کار یا پذیرش آن باشد. در صورت تأیید، یک مالک برای فرصت تعیین می‌شود و مالک فرصت با همراهی واحد کسب و کار و سایر واحدهای شرکت نسبت به تبدیل فرصت به پروژه اقدام می‌نماید. در این فاز ضمن تدقیق اطلاعات، اقداماتی نظیر ایجاد پرتوتاپ، مذاکرات تجاری، اقدامات لازم جهت دریافت مجوزها و نظایر آن انجام می‌گیرد. با توجه به اینکه برای تبدیل فرصت به پروژه زمانی توسط کمیته تعیین می‌گردد در صورت عدم تحقق اهداف تعیین شده در بازه زمانی کمیته می‌تواند نسبت به بایگانی شدن فرصت اقدام نماید. در غیر این صورت پس از انجام اقدامات لازم و موفقیت کمیته پورتفولیو فرصت کسب و کار را به پروژه تبدیل شده، فرآیند خاتمه می‌یابد.

بر اساس فرآیند اشاره شده از ابتدای سال ۱۳۹۰، تعداد ۹۲۳ ایده به دیرخانه کسب و کار شرکت رسیده است که از این تعداد، ۴۰۹ ایده به فرصت کسب و کار تبدیل شده‌اند. از فرصت‌های کسب و کار شناسایی شده نیز تعداد ۱۵۶ فرصت توسط کمیته پورتفولیو مورد پذیرش قرار گرفته‌اند که از این تعداد ۳۸ پروژه جدید ایجاد شده است. نکته پایانی این که با توجه به بازه زمانی فرآیند و نظر به تغییر پارامترهای کلان اقتصاد کشور برای ارزیابی فرصت‌های کسب و کار زمان مربوط به مطالعه نیز از لاغ فرآیندی به عنوان یک لاغ تصمیم در پایگاه اطلاعاتی مربوط به فرصت‌ها اضافه گردیده است که در سه دسته ۱-۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ (دوره تحریم‌های قبل از برجام)، ۲-۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷ (دوره

پذیرش برجام تا خروج آمریکا از این معاهده) و ۳- از سال ۱۳۹۷ تاکنون (دوران پس از خروج آمریکا از برجام) دسته‌بندی شده‌اند. لازم به توضیح است که با توجه به داده‌های موجود در سازمان صرفاً در این مقاله به بخش اول فرآیند و تصمیم کاوی مربوط به تبدیل ایده به فرصت کسب و کار پرداخته خواهد شد.

چارچوب تحقیق

این مقاله بر اساس چارچوب ارائه شده در (Bazhenova & Weske, 2016) به شناسایی نقاط تصمیم در فرآیند می‌پردازد. بر این اساس در ابتدا تعاریفی از مفاهیم کلیدی ارائه می‌گردد.

تعریف ۱ (مدل فرآیندی): مدل فرآیندی m به صورت (ξ) تعریف می‌شود. N مجموعه غیرتهی و نامتناهی از گره‌های جریان کنترلی^۲ است و به صورت $E \cup G$ معرفی می‌شود. $S \cup T \subseteq J$ زیر مجموعه‌ای از فعالیت‌ها^۳ (T) یا زیر فرآیند^۴ (S ، E) مجموعه رویدادها^۵ و G مجموعه دروازه‌ها^۶ است. D مجموعه غیرمتناهی از گره‌های داده‌ای، Σ مجموعه‌ای نامتناهی از وضعیت‌های^۷ فرآیندی، C و F مجموعه متناهی از گوشه‌های جریان کنترل هدایت شده^۸ می‌باشند که $C \subseteq N \times N$ رابطه جریان کنترلی است که هر لبه دو گره جریان کنترل را به هم متصل می‌کند. $(D \times J) \cup (J \times D)$ نیز رابطه جریان داده نشان‌دهنده عملیات خواندن به ترتیب نوشتمند یک فعالیت را با توجه به یک گره داده نشان می‌دهد. اگر Z مجموعه‌ای از ساختار^۹‌های جریان کنترلی باشد، تابع $\alpha: G \rightarrow Z$ به هر دروازه نوعی از ساختار جریان

-
1. Node
 2. Control flow
 3. Tasks
 4. Subprocess
 5. Events
 6. Gateways
 7. Condition
 8. Edge
 9. Directed Control Flow Edges
 10. Construct

کنترلی را تخصیص می‌دهد و تابع $\Sigma \leftrightarrow U C \cup (G \times N)$:^۱ قواعد مربوطه برای لبه‌های جریان کنترلی در درگاه‌های با خروجی چندگانه را ارائه می‌دهد.

تعریف ۲ (نقطه تصمیم): فرض کنید $m = (N, D, \Sigma, C, F, \alpha, \xi)$ یک مدل فرآیندی باشد، در این صورت $d_p = (N', D', \Sigma', C', F', \gamma, \sigma)$ یک نقطه تصمیم برای مدل فرآیند m است اگر شرایط زیر را دارا باشد:

-۱ d_p یک زیرگراف همبند^۲ از مدل فرآیندی m است که در آن $N' \subseteq N$, $D' \subseteq D$, $\Sigma' \subseteq \Sigma$

-۲ توابع γ و σ محدودشده توابع α و ξ با حوزه‌های جدید هستند.

-۳ $g \in G_{dp}$ و $|G_{dp}| = 1 \wedge |g \bullet| \geq 2 \wedge (\gamma(g) = XOR \vee \gamma(g) = IOR)$ (نقطه

تصمیم دقیقاً شامل یک دروازه تقسیم است.)

-۴ $|J_{dp}| = |g \bullet| + 1$ (تعداد فعالیت‌های مرتبط با d_p برابر است با تعداد لبه‌های خروجی دروازه تقسیم g به علاوه یک^۳)

-۵ $(\text{فعالیت } t \wedge |t \bullet g| = 1, t \in T_{dp})$ (فعالیت t تنها فعالیت پیش از دروازه تقسیم g است)

-۶ $|t \bullet| = 0$ (فعالیت t گره آغازین d_p است.)

-۷ $\forall j \in J_{dp} \setminus t: j \bullet = g$ (تمام فعالیت‌ها غیر از فعالیت قبل از دروازه جداکننده g ، بعد از g قرار می‌گیرند.)

-۸ $\forall j \in J_{dp} \setminus t: |j \bullet| = 0$ (تمام فعالیت‌ها غیر از فعالیت منتهی به دروازه جداکننده g ، گره‌های پایانی d_p هستند.)

-۹ $\forall j \in J_{dp} \setminus t, c \in C_{dp}: c \bullet = g$ (تمام گوشش‌های خروجی دروازه تقسیم با یک شرط حاشیه‌نویسی می‌شوند.)

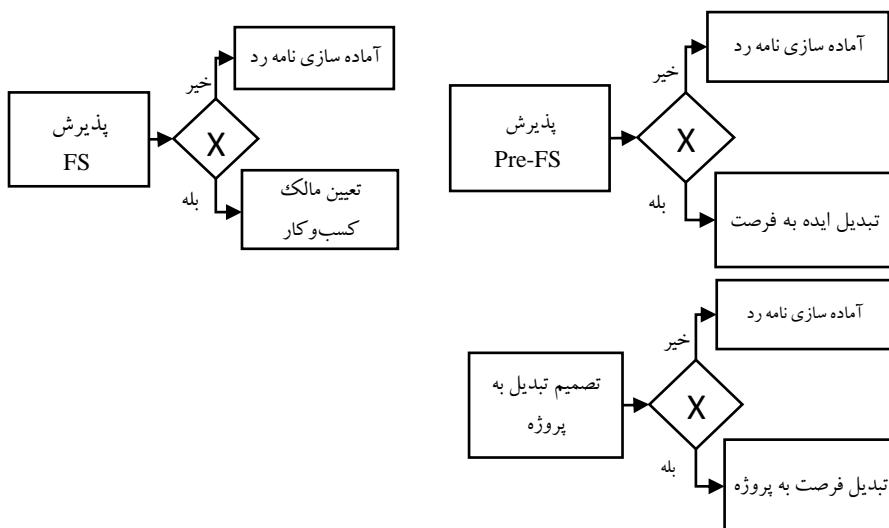
شکل ۲ سه نقطه تصمیم مربوط به فرآیند اشاره شده در شکل ۲ را ارائه می‌دهد. همان‌گونه که مشاهده می‌شود در هر سه نقطه تصمیم، تصمیمات از نوع XOR هستند و در نقطه

1. Connected Subgraph

2. یک فعالیت ورودی به علاوه تعداد فعالیت‌های خروجی

تصمیم اول (d_{p1}) دو گزینه پذیرش و تغییر حالت ایده به فرصت کسب و کار و در صورت رد ارسال نامه عدم تأیید نتایج تصمیم می‌باشد. همین مسئله در خصوص d_{p2} و d_{p3} نیز به نوعی برقرار استند. همچنین همان‌گونه که مشاهده می‌شود در هر سه نقطه تصمیم صرفاً ۲ مسیر کنترلی خروجی وجود دارد ($2 = |g|$).

شکل ۲. نقاط تصمیم سه‌گانه برای فرآیند ارائه شده در شکل ۱

تعريف ۳ (جدول تصمیم^۱): جدول (I, O, R) = dt شامل مجموعه متناهی غیرتهی از ورودی‌ها (I)، مجموعه نامتناهی غیرتهی از خروجی‌ها (O) و فهرستی از قوانین (R) است که هر قانون ترکیب ورودی‌های خاص و خروجی‌های خاص هر سطر جدول می‌باشد. بر اساس این تعاریف، بازاموا و وسکه (۲۰۱۶) الگوریتمی برای استنتاج مدل تصمیم‌گیری و انطباق مدل فرآیند به صورت شکل ۳ ارائه داده‌اند. این الگوریتم در چهار مرحله مدل تصمیم‌گیری را شناسایی و در فرآیند منطبق می‌کند:

قدم ۱ - تعیین نقاط تصمیم (dpi)

قدم ۲ - شناسایی منطق تصمیم: در این مرحله بر اساس جدول تصمیم برای هر نقطه

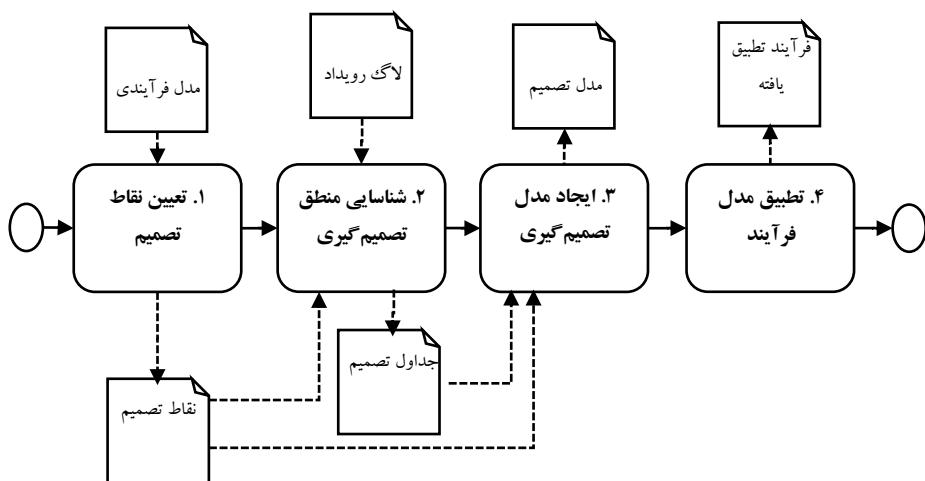
1. Decision Table

تصمیم‌گیری بر اساس لاغهای تصمیم‌گیری جمع‌آوری شده سعی می‌شود عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری شناسایی شوند. خروجی این فاز به صورت جدول تصمیم مورد استفاده قرار می‌گیرد.

قدم ۳ - ایجاد مدل تصمیم‌گیری: در این مقاله بر اساس نتیجه مجموعه‌های ژولیده و الگوریتم کاست سریع خصیصه‌های حیاتی تصمیم‌گیری شناسایی شده و با ایجاد درخت تصمیم‌گیری، مدل تصمیم ارائه می‌گردد؛ به عبارت دیگر، عمدۀ تمرکز مقاله اخیر بر این مرحله خواهد بود.

قدم ۴ - تطبیق مدل فرآیند: پس از استخراج منطق تصمیم از مدل فرآیند به مدل تصمیم، مدل فرآیند باید تطبیق داده شود تا با مدل تصمیم سازگار شود. این امر در قالب پیشنهادهایی برای بهبود فرآیندها ارائه می‌گردد. در این مقاله پیشنهادهایی برای بهبود فرآیند مبتنی بر مدل تصمیم ارائه خواهد گردید.

شکل ۳. الگوریتم استنتاج مدل تصمیم‌گیری و انطباق مدل فرآیند (Bazhenova & Weske, 2016)

نظریه مجموعه‌های ژولیده

مسئله شناسایی خصیصه‌های حیاتی تصمیم‌گیری از بین n خصیصه موجود در لاغهای تصمیم

و تشکیل درخت تصمیم را می‌توان به صورت مسئله کاهش بعد، مدل کرده و از روش‌های کاهش ابعاد داده‌ها استفاده نمود. کاهش ابعاد داده‌ها روشهای مهمی در فرآیند کشف دانش است که در هنگام رویارویی با مقادیر زیاد داده مطرح می‌گردد. نظریه مجموعه‌های ژولیده از جمله روشهای مورد استفاده در فرآیند کاهش بعد است (Pawlak, 1991). برای هر نقطه تصمیم، ماتریس $PIE_{m \times (n+1)} = [C_{m \times n} \quad D_m]$ نشان‌دهنده وضعیت n خصیصه تصمیم گیری ثبت شده برای m گزینه مختلف (ایده‌ها و فرصت کسب و کار) و نتایج تصمیم (مثلًاً پذیرش یا عدم پذیرش) می‌باشد. پارامترهایی که بیشترین تأثیر را بر نتیجه تصمیم دارند، خصیصه‌های حیاتی تصمیم نامیده می‌شوند. خصیصه‌های حیاتی، دسته از خصیصه‌های تصمیم گیری می‌باشند با کنترل آن‌ها می‌توان نتیجه تصمیم را برای هر ایده یا فرصت تجاری پیش‌بینی کرد. نظریه مجموعه‌های ژولیده بر روی جدول PIE اعمال می‌شود. هر ستون ماتریس، وضعیت یک خصیصه را در گزینه‌های مختلف ارائه می‌کند و هر سطر ماتریس خلاصه وضعیت هر گزینه بر اساس خصیصه‌های موجود است. جدول ۳ بخشی از ماتریس را برای نقطه تصمیم اول ارائه می‌کند.

این جدول اطلاعاتی به صورت چهارتایی $S = \langle U, A = C \cup D, \{V_a | a \in A\}, \{f_a | a \in A\} \rangle$ تعریف می‌شود که در آن U مجموعه غیر تهی از رکوردها و A مجموعه غیر تهی از خصیصه‌ها و نتایج است. مجموعه A را می‌توان با اجتماع خصیصه‌ها (C) و نتایج (D) تعریف کرد. V_a مجموعه غیر تهی از مقادیر برای هر خصیصه و $f_a: U \rightarrow 2^{V_a}$ یک تابع اطلاعات برای خصیصه $a \in A$ است. با استفاده از نظریه مجموعه‌های ژولیده، یافتن زیرمجموعه‌ای از خصیصه‌ها که نقش اساسی در ایجاد نتیجه دارند (در مسئله: خصیصه‌های حیاتی تصمیم) امکان پذیر است. مبنای یافتن این خصیصه‌ها، مفاهیم عدم تمايز¹، تقریب پایین مجموعه و فروکاست² هستند که در نظریه مجموعه‌های ژولیده تعریف می‌شوند (Ziarko, 1993).

تعریف ۵ عدم تمايز: دو رکورد x و y از دید خصیصه a نامتمايز نامیده می‌شوند (این

1. Indiscernibility

2. Reduct

عدم تمایز با $yR_a x$ نشان داده می‌شود). اگر و تنها اگر دقیقاً مقادیر مشابهی در این خصیصه داشته باشند. بهیان دیگر $\forall x, y \in U, xR_a y \Leftrightarrow f_a(x) = f_a(y)$

با تعمیم این تعریف برای یک زیرمجموعه از خصیصه‌ها مانند $A \subseteq P$ ، x و y نسبت

به مجموعه خصیصه‌های P نامتمایز هستند ($xR_P y$) اگر و تنها اگر: $\forall x, y \in A, xR_P y \Leftrightarrow \forall (a \in P) f_a(x) = f_a(y)$

برای عنصر $x \in U$ کلاس همارزی نسبت به مجموعه خصیصه‌های P که با نماد

$IND(P)$ یا $[x]_P$ نشان داده می‌شود، با رابطه $\{y | xR_P y\}$ ریاضی

تعریف می‌شود. این مجموعه از رکوردهای تشکیل شده است که مقدار خصیصه‌های P

آن‌ها مشابه x است. به عنوان مثال در جدول ۵ گزینه‌های ۱۵ و ۷۵۳ از منظر خصیصه‌های

V_1, V_2, V_8 نا متمایز هستند و در کلاس هم ارزی $\{V_1, V_2, V_8\} = P$ قرار دارند.

تعریف ۶ تقریب پایین نسبت به مجموعه خصیصه‌ها: با نمادهای فوق برای هر

زیرمجموعه $U \subseteq X$ ، تقریب پایین نسبت به مجموعه خصیصه‌های P ($\underline{P}(X)$) به صورت

$\{\underline{P}(X) = \{x | [x]_P \subseteq X\}$ ساخته می‌شود. اگر P و Q دو زیرمجموعه از مجموعه

خصیصه‌های A باشند؛ ناحیه مثبت Q نسبت به P یا $POS_P(Q)$ به صورت

$U_{X \in U/Q} \underline{P}(X)$ تعریف می‌شود. که X هر یک از زیرمجموعه‌های افزار U

نسبت به (U/Q) می‌باشد. بهیان دیگر، ناحیه مثبت Q نسبت به P ، رکوردهای را نشان

می‌دهد که مقدار خصیصه‌های Q آن‌ها بر حسب مقدار خصیصه‌های P مشخص می‌شود.

تعریف ۷ وابستگی خصیصه‌ها: مجموعه خصایص Q به طور کامل وابسته به مجموعه

خصایص P گفته می‌شود و با نماد $P \Rightarrow Q$ نشان داده می‌شود هر گاه مقدار هر خصیصه در

Q را بتوان با استفاده از مقادیر مجموعه خصایص P مشخص کرد. میزان وابستگی خصیصه

Q به P ($\gamma_P(Q)$): برای $P, Q \subseteq A$ وابسته به P در درجه k ($0 \leq k \leq 1$) نامیده

$$\text{می‌شود اگر } .k = \gamma_P(Q) = \frac{|POS_P(Q)|}{|U|}$$

این مفهوم با نماد $Q^k \Rightarrow P$ نمایش داده می‌شود. اگر Q^k کامل وابسته به P

نامیده می شود؛ اگر $1 < k$ وابسته جزئی به P در درجه k نامیده می شود و اگر $0 \leq k = Q$ وابسته به P نخواهد بود (Jensen and Shen, 2001). حال اگر Q زیرمجموعه‌ای از P خصیصه‌های نتایج، P زیرمجموعه‌ای از خصیصه‌های اطلاعاتی و درجه وابستگی Q به P برابر یک باشد، می‌توان چنین گفت که نتیجه هر رکورد ثبت شده در جدول اطلاعات را می‌توان با توجه به مقادیر مجموعه خصایص P مشخص کرد. با تعریف فوق مجموعه P فروکاستی از خصیصه‌های جدول اطلاعات خواهد بود که درجه وابستگی نتایج به آن‌ها برابر مقدار مطلوب (معمولًاً یک) است.

در نظریه مجموعه ژولیده، فروکاست با کمترین عضو دارای اهمیت است. این فروکاست، فروکاست کمینه^۱ نامیده می‌شود. یک راه به دست آوردن فروکاست کمینه، محاسبه وابستگی مجموعه نتایج به تمام زیرمجموعه‌های ممکن خصیصه‌ها است. هر زیرمجموعه‌ای که برای آن $1 = \gamma(Q)$ یک فروکاست و کوچک‌ترین زیرمجموعه با این خاصیت فروکاست کمینه خواهد بود. این راه حل در مواجهه با مجموعه‌های داده‌ای بزرگ شیوه مناسبی نخواهد بود زیرا با این فرض که تعداد خصیصه‌های اطلاعاتی برابر n باشد، تعداد $1 - 2^n$ زیرمجموعه (به جز تهی) موجود خواهد بود که در صورت بزرگ بودن مقدار n محاسبه وابستگی نتایج به هر یک از این زیرمجموعه‌ها مستلزم صرف زمان زیادی است. الگوریتم کاست سریع یک الگوریتم ابتکاری است که محاسبه فروکاست نزدیک به کمینه را بدون تولید تمام زیرمجموعه‌های ممکن امکان‌پذیر می‌سازد. این الگوریتم با مجموعه تهی شروع می‌کند و سپس در یک رویکرد گام به گام، خصیصه‌هایی را که افزودن آن‌ها به افزایش در $(Q)_P$ موجب می‌شود، به مجموعه خصیصه‌ها اضافه می‌کند و این فرایند تا زمانی که مقدار مطلوب برای مجموعه داده‌ای، مقداری نزدیک به ۱، به دست آید ادامه می‌یابد. گام‌های اجرای الگوریتم به صورت زیر است:

1. $P \leftarrow \{\}$
2. Do
3. $T \leftarrow P$
4. $\forall x \in (A - P)$

1. Minimum Reduct

5. If $\gamma_{p \cup \{x\}}(Q) > \gamma_T(Q)$
6. $T \leftarrow P \cup \{x\}$
7. $P \leftarrow T$
8. Until $\gamma_P(Q) = \gamma_C(Q)$
9. Return P

در این الگوریتم γ_C حداقل مقدار وابستگی نتیجه به خصیصه‌های تعیین شده است که در ابتدای الگوریتم تعیین می‌گردد.

البته این روش معمولاً فروکاست کمینه را تولید نمی‌کند بلکه تنها یک فروکاست نزدیک به کمینه را ایجاد می‌کند (Swiniarski and Skowron, 2003).

مدل مجموعه ژولیده دقت متغیر^۱ که در این مقاله مورداستفاده قرار گرفته است، توسعی از نظریه مجموعه ژولیده است توسط زیارکو^۲ (۱۹۹۳) ارائه گردیده است. مدل مجموعه ژولیده دقت متغیر اجازه می‌دهد که موضوعات با خطای کمتر از یک سطح از پیش تعیین شده طبقه‌بندی شوند.

اگر $U \subseteq X, Y \subseteq U$, خطای نسبی طبقه‌بندی $(C(X, Y))$ با $C(X, Y) = 1 - \frac{|X \cap Y|}{|X|}$ تعریف می‌شود که در این رابطه $|X|$ اندازه مجموعه X را نشان می‌دهد. شمولیت نادقيق^۳ با مجاز دانستن یک سطح خاص از خطای طبقه‌بندی به دست می‌آید. در این تعریف X, β -زیرمجموعه Y است ($X \subseteq_\beta Y$) اگر و تنها اگر برای مقدار $0.5 \leq \beta \leq 0$ داشته باشیم $X \subseteq_\beta Y$ iff $C(X, Y) \leq \beta$. پارامتر β بیانگر درصدی از داده‌ها است که با صرف نظر از آن‌ها می‌توان داده‌ها را دسته‌بندی نمود و به عنوان یک آستانه تعریف می‌شود که بر دقت تقریبی در فرآیند کاهش تأثیر می‌گذارد. تعیین این پارامتر که میزانی کمتر از ۰,۵ می‌باشد معمولاً بر اساس آزمون‌های تجربی و کیفیت داده‌ها صورت می‌گیرد. این مفهوم شمولیت نادقيق خوانده می‌شود. با استفاده از \subseteq_β به جای \subseteq ، β -تقریب پایین مجموعه X ($P_\beta(X)$) به صورت زیر تعریف می‌شوند (Ziarko, 1993):

-
1. Variable Precision Rough Set
 2. Ziarko
 3. Rough Inclusion

$P_\beta(X)$ -تقریب پایین مجموعه X نسبت به رابطه همارزی P به صورت $= \{x \mid \frac{|X \cap [x]_P|}{|[x]_P|} \geq 1 - \beta\}$ تعریف می‌شود. درواقع β -تقریب پایین مجموعه X ، مجموعه‌ای از رکوردها است که کلاس همارزی آن نسبت به مجموعه خصیصه‌های P ، β -زیرمجموعه X است.

ناحیه مثبت Q نسبت به P بحسب β ($POS_{P,\beta}(Q)$) به $= \bigcup_{X \in U/Q} P_\beta(X)$ ارائه می‌گردد که در آن P و Q زیرمجموعه‌هایی از خصیصه‌ها هستند. با تعاریف فوق، به عنوان مثال با فرض $\beta = 0.2$ ناحیه مثبت مجموعه X نسبت به خصیصه‌های P اجتماع کلاس‌های همارزی خواهد بود که بیش از ۸۰٪ عضوهای آن‌ها در مجموعه X قرار دارد. در این مدل تابع وابستگی که بانماد (Q) $\gamma_{P,\beta}(Q)$ نشان داده می‌شود، به صورت $\gamma_{P,\beta}(Q) = \frac{|POS_{P,\beta}(Q)|}{|U|}$ ارائه شده محاسبات مربوط به محاسبه $\gamma_{P,\beta}(Q)$ ارائه خواهد گردید.

اجرای الگوریتم

در بخش ۲ مقاله فرآیند شناسایی ایده در مورد مطالعه ذکر گردید و در بخش ۳-۱ نیز اشاره شد در فرآیند اشاره شده ۳ نقطه تصمیم شناسایی شده‌اند. همان‌گونه که پیشتر نیز بیان شده در این مقاله صرفاً به تجزیه و تحلیل نقطه تصمیم اول پرداخته خواهد شد. در این بخش بر اساس الگوریتم استنتاج مدل تصمیم‌گیری و انطباق مدل فرآیند (Bazhenova & Weske, 2016) سعی خواهد شد تا با استفاده از نظریه مجموعه‌های ژولیده و الگوریتم کاست سریع، مدل تصمیم در نقطه تصمیم اول شناسایی گردد. به منظور اجرای الگوریتم کاست سریع و ارزیابی در این نقطه تصمیم تعداد کل گزینه‌ها برابر ۹۲۳ می‌باشد که از بین تعداد ۸۷۳ گزینه برای ساخت مدل و تعداد ۵۰ گزینه برای ارزیابی مدل استفاده می‌شود. به علاوه در کلیه مراحل مقدار $0.2 = \beta$ و درجه مطلوب وابستگی خصیصه‌ها به تابع برابر ۰،۸ فرض شده است. پارامترهای ارائه شده بر اساس آزمون‌های تجربی و با در نظر گرفتن مقادیر مختلف برای β و درجه مطلوب وابستگی خصیصه‌ها تعیین شده است و بیانگر

کیفیت نسبتاً مطلوب داده‌ها است.

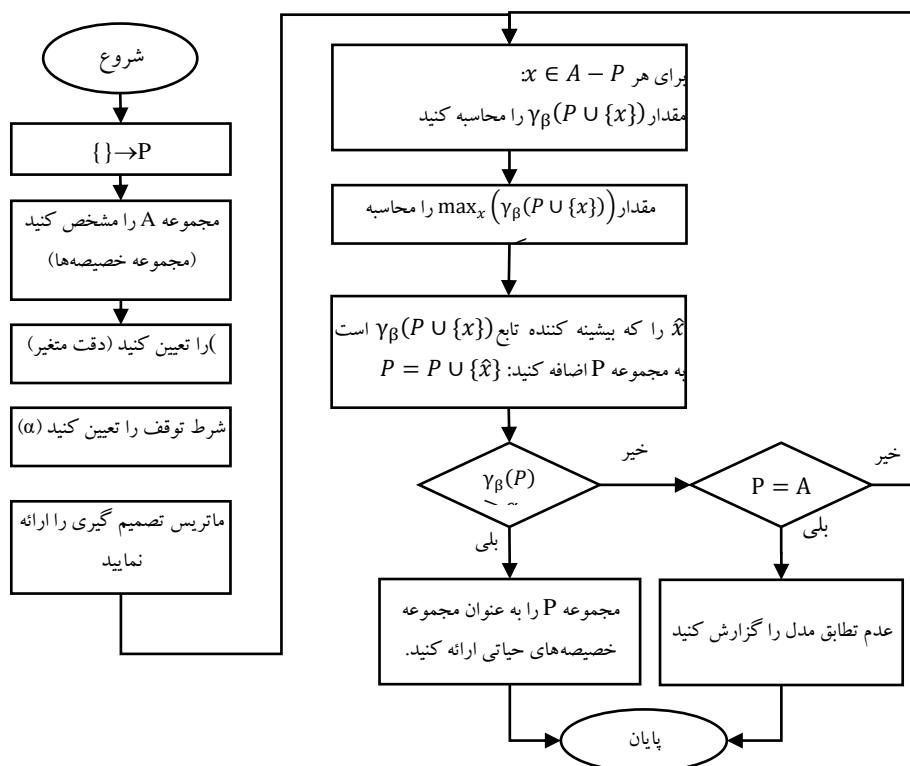
همان‌گونه که در بخش ۲ نیز اشاره شد، برای هر ایده در نقطه تصمیم اول پروفایلی شامل ۱۳ ویژگی (ناشی از شناسنامه ایده و نتایج امکان‌سنجی اولیه) شکل می‌گیرد. بر این اساس و بر اساس نتایج حاصل از تصمیم اتخاذ شده توسط کمیته پورتفولیو ماتریس لاغ تصمیم‌گیری شکل می‌گیرد. (PIE) این ماتریس یک ماتریس 14×876 خواهد بود. جدول ۳ زیربخشی از این ماتریس را ارائه می‌دهد.

جدول ۳. زیربخشی از ماتریس تصمیم‌گیری

نتیجه	V_{13}	V_{12}	V_{11}	V_{10}	V_9	V_8	V_7	V_6	V_5	V_4	V_3	V_2	V_1	شناسه
قبول	۲	۲	۲	۱	۳	۲	۴	۲	۲	۲	۱	۱	۲	۱۵
رد	۲	۲	۲	۳	۳	۲	۴	۲	۳	۳	۲	۳	۱	۱۱۱
رد	۱	۱	۴	۲	۲	۱	۴	۳	۱	۳	۳	۲	۳	۴۶۳
رد	۳	۳	۱	۲	۱	۲	۱	۱	۳	۳	۲	۱	۲	۷۵۳

به منظور فهم بهتر الگوریتم شکل ۴ رویه تعیین خصیصه‌های حیاتی را به صورت شماتیک ارائه می‌کند.

شکل ۴- رویه تعیین خصیصه‌های حیاتی تصمیم

حال به صورت گام به گام بر اساس الگوریتم کاست سریع سعی می‌شود خصیصه‌های حیاتی تصمیم گیری شناسایی شوند.

- شناسایی خصیصه حیاتی اول تأثیرگذار: به منظور شناسایی اولین خصیصه حیاتی برای نقطه تصمیم اول با اجرای الگوریتم در فاز اول نتایج به صورت جدول ۴ ارائه می‌شوند. بر این اساس مهم‌ترین خصیصه حیاتی «ارتباط ایده با کسب و کارهای موجود» می‌باشد. همان‌گونه که از جدول نیز بر می‌آید مقدار $Q_{\gamma P}$ برای این خصیصه برابر ۲۱۲، ۰ محسوبه شده است. این امر به این معنی است که صرفاً با داشتن این خصیصه، وضعیت تصمیم (با دقت ۸۰ درصد) برای ۲۱٪ از ایده‌ها امکان‌پذیر است.

جدول ۴. اجرای اول الگوریتم کاست سریع برای شناسایی خصیصه‌های حیاتی اول

P	$\gamma_P(Q)$	P	$\gamma_P(Q)$	P	$\gamma_P(Q)$	P	$\gamma_P(Q)$
{V ₁ }	۰/۱۲۸	{V ₅ }	۰/۱۱۲	{V ₈ }	۰/۱۱۱	{V ₁₁ }	۰/۱۱۱
{V ₂ }	۰/۱۰۲	{V ₆ }	۰/۱۶۴	{V ₉ }	۰/۱۶۰	{V ₁₂ }	۰/۰۸۹
{V ₃ }	۰/۲۱۲	{V ₇ }	۰/۰۸۹	{V ₁₀ }	۰/۱۸۰	{V ₁₃ }	۰/۱۰۰
{V ₄ }	۰/۲۰۲						

- شناسایی خصیصه‌های حیاتی دیگر: با اجرای الگوریتم به صورت اشاره شده در چهار گام دیگر، خصیصه‌های حیاتی و درجه وابستگی به صورت جدول ۵ ارائه می‌شود. بر این اساس خصیصه‌های «ارائه دهنده ایده»، «پذیرش انتظاری مشتری»، «تعداد رقبا» و «روش اجرای پروژه» به عنوان خصیصه‌های حیاتی برای نقطه تصمیم شناسایی می‌شوند؛ به عبارت دیگر ۸۰/۱ درصد از تصمیمات صورت گرفته در خصوص ایده‌ها با دقت ۸۰ درصد توسط خصیصه‌های اشاره شده امکان پذیر می‌باشد.

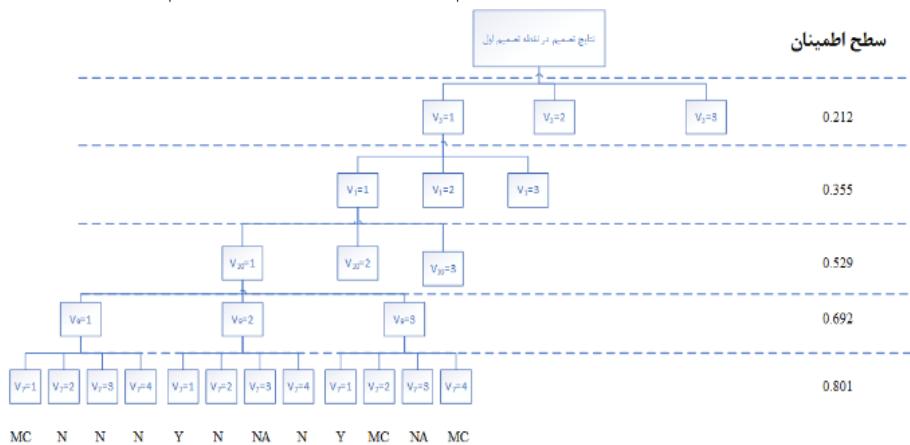
جدول ۵. نتایج اجرای الگوریتم کاست سریع برای شناسایی خصیصه‌های حیاتی

درجه وابستگی	خصیصه‌های تأثیرگذار شناسایی شده	مرحله
۰/۳۵۵	{V ₁ , V ₃ }	۲
۰/۵۲۹	{V ₁ , V ₃ , V ₁₀ }	۳
۰/۶۹۲	{V ₁ , V ₃ , V ₉ , V ₁₀ }	۴
۰/۸۰۱	{V ₁ , V ₃ , V ₇ , V ₉ , V ₁₀ }	۵

- شناسایی مدل تصمیم‌گیری: در این مرحله ابتدا پس از شناسایی خصیصه‌های حیاتی با استفاده از روابط هم ارزی در آخرین تکرار از الگوریتم کاست سریع، قواعد استنتاج استخراج می‌شوند و درخت خصیصه‌های حیاتی بر مبنای این قواعد ساخته می‌شود. تعداد سطوح درخت برابر با تعداد خصیصه‌های حیاتی (در اینجا ۵) توسط الگوریتم کاست سریع است. بالاترین سطح از درخت، نتیجه تصمیم‌های مختلف تنها با در نظر گرفتن وضعیت خصیصه حیاتی اول افزایش می‌کند. سطح بعدی، نتیجه‌های مختلف تصمیم را با در نظر گرفتن خصیصه‌های اول و دوم افزایش می‌کند. افزایش سطح به درخت به تعداد خصیصه‌های حیاتی ادامه پیدا می‌کند. دقت افزایش نتایج در هر سطح برابر با $(Q)_P$ خصیصه شناسایی شده

در سطح مریبو طه می باشد. (شکل ۶ بخشی از درخت اولیه تصمیم برای نقطه تصمیم اول را ارائه می نماید).

شکل ۶. بخشی از درخت تصمیم حرص نشده برای نقطه تصمیم

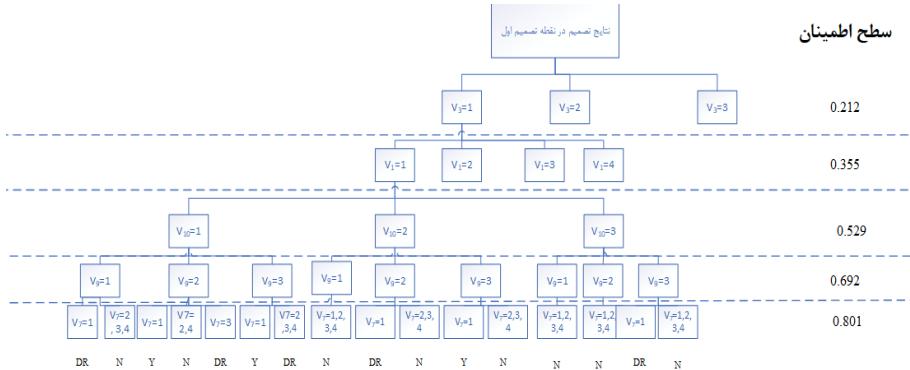
پس از تهییه درخت خصیصه های حیاتی، مرحله دوم حرص کردن و نهایی سازی آن است. درخت خصیصه های حیاتی همان گونه که از شکل ۴ نیز بر می آید یکی از حالات زیر را دارند:

- ۱- برجسب N: به این معنی که در سطح معنی داری ۸۰ درصد، نتیجه تصمیم شرایط مربوط به این برگ منفی بوده است.
- ۲- برجسب Y: به این معنی که در سطح معنی داری ۸۰ درصد، نتیجه تصمیم شرایط مربوط به این برگ مثبت بوده است.
- ۳- برجسب NA: در بین گزینه های موجود (ایده های موجود در ماتریس PIE)، هیچ گزینه ای متناسب با شرایط اشاره شده در برگ وجود ندارد.
- ۴- برجسب MC: برگ هایی که برای آنها ایده های مختلف با نتایج تصمیم متفاوت وجود دارند.

در خصوص برگ هایی که نتیجه تصمیم در خصوص آنها مشخص نیست (حالت NA و MC) در درخت تصمیم گیری بر جسب نیازمند تصمیم گیری الصاق می شود (DR); و برای

بقیه برگ‌ها با تجمعی و خلاصه‌سازی پایگاه قواعد مربوط به تصمیم به صورت یک درخت تصمیم‌گیری ارائه می‌شود. (شکل ۵ بخشی از این درخت را ارائه می‌نماید.)

شکل ۵. بخشی از درخت تصمیم‌گیری برای نقطه تصمیم اول

درنتیجه از مجموع ۴۳۲ حالت ممکن (برابر حاصل ضرب وضعیت‌های ۵ خصیصه شناسایی شده $(4 \times 3 \times 3 \times 4 \times 3)$) تعداد ۳۷ برگ (حدود ۸,۵ درصد) با برچسب نیازمند تصمیم‌گیری علامت‌گذاری شده‌اند و برای بقیه برگ‌ها بر اساس داده‌های موجود نتیجه مشخص شده است.

- ارزیابی مدل تصمیم‌گیری: پس از ایجاد درخت تصمیم، لازم است تا این درخت مورد ارزیابی قرار گیرد. به این منظور از داده‌های آزمون استفاده می‌شود. همان‌گونه که اشاره گردید در این فاز تعداد ۵۰ داده از میان داده‌های موجود به عنوان داده آزمون مورد استفاده قرار گرفت. درصورتی که برای درصد قابل قبولی از داده‌های آزمون (حداقل $\beta - 1$) دو مقدار تخمینی و واقعی نتیجه تصمیم تطابق داشته باشند، مدل پذیرفته شده، در غیر این صورت رد می‌گردد. عدم تأیید مدل می‌تواند ناشی از عدم یکپارچگی اطلاعات باشد، که این امر به‌نوبه خود نتیجه عدم انتخاب پارامترهای کافی برای ساخت و ارزیابی مدل است. (Mansmann et al., 2007)، نیاز به مدل‌سازی مسئله از ابتدا دارد. در این مقاله از میان داده‌های استفاده شده در خصوص ۴۶ داده نتایج تصمیم اتخاذ شده با نتایج درخت تطابق داشته است (معادل ۹۲ درصد) لذا مدل تصمیم ارائه شده مورد قبول تلقی می‌شود.

نتیجه گیری

در این مقاله بر اساس مدل ارائه شده در (Bazhenova & Weske, 2016) و با بهره گیری از نظریه مجموعه های ژولیده و الگوریتم کاست سریع رویه ای گام به گام برای شناسایی مدل تصمیم گیری در نقاط تصمیم گیری ارائه گردید. الگوریتم ارائه شده برای تحلیل یکی از نقاط تصمیم در فرآیند نوآوری و توسعه محصول جدید در یکی از شرکت های فناوری اطلاعات مورداستفاده قرار گرفت و پس از شناسایی خصیصه های حیاتی تصمیم، مدل تصمیم گیری به صورت یک درخت تصمیم برای هر نقطه تصمیم ارائه گردید.

با بررسی نتایج حاصله الگوریتم کاست سریع نتایج زیر قابل دسترسی است:

- خصیصه های حیاتی تصمیم در نقطه تصمیم اول به ترتیب عبارت اند از: «ارتباط ایده با کسب و کار موجود شرکت»، «منبع ارائه دهنده ایده»، «پذیرش انتظاری مشتری»، «تعداد رقبا» و «شکل اجرایی ایده». بر اساس خصیصه های اجرایی نیز قوانین مربوط به نقطه تصمیم شناسایی گردید. بر اساس خصیصه های حیاتی اشاره شده قوانین تصمیم بر اساس روابط هم ارزی آخرین جدول شناسایی گردید و قوانینی به صورت زیر شکل گرفت:
 - «درصورتی که ایده مطرح شده کاملاً مرتبط با کسب و کار موجود سازمان باشد، ارائه دهنده ایده یکی از کارکنان شرکت باشد، پذیرش انتظاری مشتری زیاد تخمین زده شود و تعداد رقبا در بازار زیاد باشند، اگر نوع پروژه از جنس EPC باشد، نیاز به تصمیم گیری توسط کمیته پورتفولیو می باشد و در خصوص سایر مدل های اجرای پروژه، نتیجه تصمیم منفی پیش بینی می شود.»
 - «درصورتی که ایده مطرح شده کاملاً مرتبط با کسب و کار شرکت باشد، ارائه دهنده ایده نیز از مالکین شرکت باشد، اگر پذیرش انتظاری مشتری زیاد تخمین زده شود، مستقل از نوع روش اجرا و تعداد رقبا نتیجه تصمیم مثبت پیش بینی می گردد.»
- همان گونه که پیش تر و در بخش مقدمه نیز اشاره گردید، مورد مشابهی برای تحقیق ارائه شده در این مقاله در مطالعات پیشین توسط نویسنده گان یافت نشده است ولی از میان

خصیصه‌های حیاتی تصمیم شناسایی شده در این تحقیق خصیصه‌هایی نظری پذیرش انتظاری مشتری (Schmidt et al.,,2016)، تعداد رقبا (Porter,1980) و منبع ارائه‌دهنده ایده Floyd (Larsen, 2022) و ارتباط ایده با کسب و کار موجود شرکت (& Woolridge,1992) در تحقیقات پیشین به صورت ضمنی توسط محققین مطرح شده‌اند. «شكل اجرایی ایده» خصیصه‌ای است که در این تحقیق به عنوان ویژگی خاص سازمان‌های حوزه فناوری اطلاعات کشور مورد توجه قرار می‌گیرد که شاید مهم‌ترین دلیل آن نوسانات اقتصادی موجود در کشور است که در این حوزه تصمیم‌گیرندگان بیشتر به ایده‌هایی تمایل دارند که هزینه‌های مالی آن توسط یک مجموعه خارجی تقبل گردد.

- همان‌گونه که پیش تر نیز اشاره گردید از طریق مدل ارائه شده قریب به ۹۱,۵ درصد حالت‌های مختلف مربوط به وضعیت خصیصه‌های حیاتی از طریق مدل تصمیم ارائه شده در این نقطه تصمیم قابل دستیابی است. ۸,۵ درصد اشاره شده بر اساس خصیصه‌های حیاتی شناسایی شده دارای جواب چندگانه هستند (۳,۲ درصد) و یا در بین گزینه‌ها وجود نداشته‌اند (۳,۵ درصد). صرف تأیید قوانین شناسایی شده موجود به معنای افزایش میانگین ۱۰ برابر سرعت تصمیم در این نقطه تصمیم خواهد بود که دستاورد قابل توجهی است.
- بر اساس نتایج حاصله، از میان ۱۳ خصیصه حیاتی در این نقطه تصمیم، امکان پیش‌بینی نتیجه صرفاً با در اختیار داشتن ۵ خصیصه حیاتی با دقتی قابل قبول میسر است. لذا می‌توان فرآیند مطالعات امکان‌سنجی اولیه را به تکمیل دو فیلد اطلاعاتی «تعداد رقبا» و «پذیرش انتظاری مشتری» کاهش داد و در صورت نیاز بقیه فیلد‌های اطلاعاتی را در طی فرآیند امکان‌سنجی صرفاً برای فرسته‌های کسب و کار تکمیل نمود. طبعاً این امر سرعت اجرای فرآیند را تا حد قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌دهد و امکان بررسی‌های بیشتر با هزینه کمتر در طی فرآیند را میسر می‌سازد.

پیش‌بینی می‌شود، بهره‌گیری از مدل اشاره شده در نقاط تصمیم دوم و سوم مربوط به فرآیند، به دلیل قلت داده نتایج قابل اعتمادی نداشته باشد، طبعاً بهره‌گیری و ارزیابی مدل ارائه شده در سازمان‌های بزرگ که حجم داده موجود در پایگاه‌داده آن‌ها (لاگ)

تصمیم‌گیری) بیشتر از مقادیر ذکر شده برای مطالعه موردنی باشد، می‌تواند قدرت یا ضعف مدل ارائه شده را بیشتر نشان دهد و به عنوان پیشنهادی برای تحقیقات آتی ارائه می‌شود. بهره‌گیری از مدل ارائه شده در سایر فرآیندهای دانش‌بنیان حوزه فناوری اطلاعات نظری فرآیندهای تولید نرم‌افزار، ارزیابی و تست نرم‌افزار و نظایر آن می‌تواند پیشنهاد دیگری برای تحقیقات آتی باشد.

سپاسگزاری

بدین وسیله نهایت امتحان خود را از کلیه افرادی که در انجام این پژوهش یاریگر ما بودند، علی‌الخصوص مدیران و کارشناسان واحد توسعه کسب و کار شرکت به پرداز جهان، ابراز می‌داریم.

تعارض منافع

در این مقاله تعارض منافعی وجود ندارد.

ORCID

Mehri Chehrehpak
Abbas Toloui Ashlaghi
Kamran Mohammadkhani

<https://orcid.org/0009-0003-4400-5292>
<https://orcid.org/0009-0000-3595-2659>
<https://orcid.org/0000-0001-5891-8381>

منابع

۱. حسینی، س.، ی، مصلح، ع.، حسینی، م. (۱۳۹۷). تحلیل فرآیندهای الکترونیکی با استفاده از تکیک فرآیند کاوی (موردمطالعه: فرآیند ترفع پایه اعضای هیئت علمی دانشگاه خلیج فارس. در چشم‌انداز مدیریت صنعتی، ۲۹، ۱۱۳-۱۳۵. https://jimp.sbu.ac.ir/article_87182_d31fbaf5808a3a9425099e1729d3bbe5.pdf
۲. اقدسی، م.، ذگردی، س.، اسکندری، ح.، ح.، مليحی، س.، ا. (۱۳۹۰). مدل شناسایی مؤثرترین قواعد کسب و کار تعییه شده در سیستم‌های اطلاعاتی برای دستیابی به انتظارات استراتژیک با استفاده از تئوری مجموعه‌های ژولیده مطالعه موردنی: فرآیند اعطای تسهیلات در بانک. در مدیریت فناوری اطلاعات، ۳(۸)، ۱۹-۴۲. https://jitm.ut.ac.ir/article_24000_00aca189f675e0db0f29ad5c3b724795.pdf

References

3. Bazhenova, E., & Weske, M. (2016). Deriving decision models from process models by enhanced decision mining. In *Business Process Management Workshops: BPM 2015, 13th International Workshops, Innsbruck, Austria, August 31–September 3, 2015, Revised Papers* 14 (pp. 444-457). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-319-42887-1_36
4. Becker, G. S. (2009). *Human capital: A theoretical and empirical analysis, with special reference to education*. University of Chicago press. <https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=9t69iICmrZ0C&oi=fnd&pg=PR9&ots=Wzxvo-PBIW&sig=6X8INpQKQPtgXXkYFOLKsjDIVTU#v=onepage&q&f=false>
5. Bolisani, E., & Scarso, E. (1999). Information technology management: a knowledge-based perspective. *Technovation*, 19(4), 209-217. [https://doi.org/10.1016/S0166-4972\(98\)00109-6](https://doi.org/10.1016/S0166-4972(98)00109-6)
1. De Leoni, M., & van der Aalst, W. M. (2013, March). Data-aware process mining: discovering decisions in processes using alignments. In *Proceedings of the 28th annual ACM symposium on applied computing* (pp. 1454-1461).<https://doi.org/10.1145/2480362.2480633>
2. Etzkowitz, H., & Leydesdorff, L. (2000). The dynamics of innovation: from National Systems and “Mode 2” to a Triple Helix of university–industry–government relations. *Research policy*, 29(2), 109-123.

[https://doi.org/10.1016/S0048-7333\(99\)00055-4](https://doi.org/10.1016/S0048-7333(99)00055-4)

3. Fagerberg, J. (2006). Innovation: A Guide to the Literature. In: Fagerberg, J., Mowery, D.C., & Nelson, R.R. (Eds.), *The Oxford Handbook of Innovation*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199286805.003.0001>
4. Fauzi, R., & Andresswari, R. (2022). Business process analysis of programmer job role in software development using process mining. *Procedia Computer Science*, 197, 701-708. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2021.12.191>
5. Floyd, S. W., & Wooldridge, B. (1992). Middle management involvement in strategy and its association with strategic type: A research note. *Strategic management journal*, 13(S1), 153-167. <https://doi.org/10.1002/smj.4250131012>
6. Gordon, I. Porter, ME (1990), The Competitive Advantage of Nations, Macmillan. https://www.researchgate.net/profile/Ian-Gordon-4/publication/359064880_London_World_City_political_and_organisational_constraints_on_territorial_competition/links/625723d7709c5c2adb786a0f/London-World-City-political-and-organisational-constraints-on-territorial-competition.pdf
7. Grützner, T., Schnider, C., Zollinger, D., Seyfang, B. C., & Künzle, N. (2016). Reducing time to market by innovative development and production strategies. *Chemical Engineering & Technology*, 39(10), 1835-1844. <https://doi.org/10.1002/ceat.201600113>
8. Gupta, B., Rawat, A., Jain, A., Arora, A., & Dhami, N. (2017). Analysis of various decision tree algorithms for classification in data mining. *International Journal of Computer Applications*, 163(8), 15-19. https://d1wqxts1xzle7.cloudfront.net/69970061/ijca2017913660-libre.pdf?1632131227=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DAnalysis_of_Various_Decision_Tree_Algori.pdf&Expires=1710499984&Signature=Ki42u7ag1ahHvmaIAGwqODNtGZgFxmIOi0LEOi7jTDpt-n8oZrQwn7LngAPObsJotAsOwd5LaM4~B1g3k0kiEdS0iXN-6Gn8Z2Z2Cg6ZIDU83-iuB71537tgCzREBlqHcqWhf76NqLc70mirV~nNk93T2bI-7IfxfqNqQoIlh-VO1HgR4-byjyGrpJ-1rldefhz9BU04OLci0BcpJFzWMRTGt6ExLcibqcMIgxZCW4cnVFwiUDKZYM34cJb2QuPqGoWJLyEpeyJg787-gwLBqQiYVw5OV9hSP3Gh2lftFTP3v62fUWueU2NqPd2HShyzuzJvH3FuRREEtH05ikllg__&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA
9. Hofstede, G. (2001). Culture's Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions, and Organizations Across Nations. [https://doi.org/10.1016/S0005-7967\(02\)00184-5](https://doi.org/10.1016/S0005-7967(02)00184-5)

10. Huang, H., & Li, F. (2021). Innovation climate, knowledge management, and innovative work behavior in small software companies. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 49(4), 1-17. <https://doi.org/10.2224/sbp.9780>
11. Jensen R. and Shen Q. (2001) "A Rough Set Aided System for Sorting WWW Bookmarks", Proceedings of the First Asia-Pacific Conference on Web Intelligence: Research and Development, Springer-Verlag, London, UK https://doi.org/10.1007/3-540-45490-X_10
12. Koc, T. (2007). Organizational determinants of innovation capacity in software companies. *Computers & industrial engineering*, 53(3), 373-385. <https://doi.org/10.1016/j.cie.2007.05.003>
13. Larsen, I. B. (2022). Fostering an entrepreneurial mindset: A typology for aligning instructional strategies with three dominant entrepreneurial mindset conceptualizations. *Industry and Higher Education*, 36(3), 236-251. <https://doi.org/10.1177/09504222211038212>
14. Liu, Y., Soroka, A., Han, L., Jian, J., & Tang, M. (2020). Cloud-based big data analytics for customer insight-driven design innovation in SMEs. *International Journal of Information Management*, 51, 102034. <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2019.11.002>
15. Luo, J. (2022). Data-driven innovation: What is it?. *IEEE Transactions on Engineering Management*, 70(2), 784-790. <https://doi.org/10.1109/TEM.2022.3145231>
16. Marjanovic, O., Skaf-Molli, H., Molli, P., & Godart, C. (2007, November). Collaborative practice-oriented business processes Creating a new case for business process management and CSCW synergy. In *2007 International Conference on Collaborative Computing: Networking, Applications and Worksharing (CollaborateCom 2007)* (pp. 448-455). IEEE. doi: [10.1109/COLCOM.2007.4553874](https://doi.org/10.1109/COLCOM.2007.4553874).
17. Marxt, C., & Brunner, C. (2013). Analyzing and improving the national innovation system of highly developed countries—The case of Switzerland. *Technological Forecasting and Social Change*, 80(6), 1035-1049. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2012.07.008>
18. Mohemad, R., Hamdan, A. R., Othman, Z. A., & Noor, N. M. M. (2010). Decision support systems (DSS) in construction tendering processes. *International Journal of Computer Science Issues*, 7, 35–45. <https://doi.org/10.48550/arXiv.1004.3260>
19. Nwosu, N. T., Babatunde, S. O., & Ijomah, T. (2024). Enhancing customer experience and market penetration through advanced data analytics in the health industry. *World Journal of Advanced Research and Reviews*, 22(3), 1157-1170. <https://doi.org/10.30574/wjarr.2024.22.3.1810>

20. Paternoster, N., Giardino, C., Unterkalmsteiner, M., Gorschek, T., & Abrahamsson, P. (2014). Software development in startup companies: A systematic mapping study. *Information and Software Technology*, 56(10), 1200-1218.
<https://doi.org/10.1016/j.infsof.2014.04.014>
21. Pawlak, Z. (1991) "Rough Sets: Theoretical Aspects of Reasoning about Data", Kluwer Academic Publishing, Dordrecht.
<https://doi.org/10.1007/978-94-011-3534-4>
22. Pawlak, Z., Polkowski, L., & Skowron, A. (2001). Rough set theory. *KI*, 15(3), 38-39.
<https://doi.org/10.1002/9780470050118.ecse466>
23. Poppe, E., Pika, A., Wynn, M. T., Eden, R., Andrews, R., & ter Hofstede, A. H. (2021). Extracting Best-Practice Using Mixed-Methods: Insights and Recommendations from a Case Study in Insurance Claims Processing. *Business & Information Systems Engineering*, 1-15. <https://doi.org/10.1007/s12599-021-00698-9>
24. Porter, M.E. (1998). *Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors*. Free Press. <https://s3.us-east-1.amazonaws.com/storage.thanksforthehelp.com/qfile/porter-michael-e-1980-extract-competitive-strategy-vyr2a2bw.pdf>
25. Portolani, P., Savoia, D., Ballarino, A., & Matteucci, M. (2023, May). A Novel Decision Mining Method Considering Multiple Model Paths. In *International Conference on Business Process Modeling, Development and Support* (pp. 79-87). Cham: Springer Nature Switzerland. https://doi.org/10.1007/978-3-031-34241-7_6
26. Löhr, B., Brennig, K., Bartelheimer, C., Beverungen, D., & Müller, O. (2022, September). Process mining of knowledge-intensive processes: an action design research study in manufacturing. In *International Conference on Business Process Management* (pp. 251-267). Cham: Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-031-16103-2_18
27. Reichert, M., & Weber, B. (2012). *Enabling flexibility in process-aware information systems: challenges, methods, technologies*. Springer Science & Business Media. <https://doi.org/10.1007/978-3-642-30409-5>
28. Rozinat, A., & van der Aalst, W. M. (2006, September). Decision mining in ProM. In *International Conference on Business Process Management* (pp. 420-425). Springer, Berlin, Heidelberg. https://doi.org/10.1007/11841760_33
29. Schmidt, D. M., Braun, F., Schenkl, S. A., & Mörtl, M. (2016). Interview study: How can Product-Service Systems increase customer acceptance of innovations?. *CIRP Journal of Manufacturing Science*

- and Technology*, 15, 82-93. <https://doi.org/10.1016/j.cirpj.2016.04.002>
30. Shapiro, C. (2000). Navigating the patent thicket: Cross licenses, patent pools, and standard setting. *Innovation policy and the economy*, 1, 119-150. <https://doi.org/10.1086/ipe.1.25056143>
31. Som, T., Shreevastava, S., Tiwari, A. K., & Singh, S. (2020). Fuzzy Rough Set Theory-Based Feature Selection: A Review. *Mathematical Methods in Interdisciplinary Sciences*, 145-166. <https://doi.org/10.1002/9781119585640.ch9>
32. Srivastava, S. (2021). Process mining techniques for detecting fraud in banks: A study. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (TURCOMAT)*, 12(12), 3358-3375. <https://doi.org/10.17762/turcomat.v12i12.8058>
33. Swiniarski, R. W. and A. Skowron (2003) "Rough Set Methods in Feature Selection and Recognition", *Pattern Recognition Letters*, vol. 24, pp. 833-849. [https://doi.org/10.1016/S0167-8655\(02\)00196-4](https://doi.org/10.1016/S0167-8655(02)00196-4)
34. Urrea-Contreras, S. J., Flores-Rios, B. L., Astorga-Vargas, M. A., & Ibarra-Esquer, J. E. (2021, August). Process Mining Perspectives in Software Engineering: A Systematic Literature Review. In *2021 Mexican International Conference on Computer Science (ENC)* (pp. 1-8). IEEE. <https://doi.org/10.1109/ENC53357.2021.9534824>.
35. Valle, A. M., Santos, E. A., & Loures, E. R. (2017). Applying process mining techniques in software process appraisals. *Information and software technology*, 87, 19-31. <https://doi.org/10.1016/j.infsof.2017.01.004>
36. Weske, M. (2019). *Business Process Management: Concepts, Languages, Architectures*. Springer.
37. Yin, D., Dong, L., Cheng, H., Liu, X., Chang, K. W., Wei, F., & Gao, J. (2022). A survey of knowledge-intensive nlp with pre-trained language models. *arXiv preprint arXiv:2202.08772*. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2202.08772>
38. Zhu, J., He, P., Fu, Q., Zhang, H., Lyu, M. R., & Zhang, D. (2015, May). Learning to log: Helping developers make informed logging decisions. In *2015 IEEE/ACM 37th IEEE International Conference on Software Engineering* (Vol. 1, pp. 415-425). IEEE. <https://doi.org/10.1109/ICSE.2015.60>.
39. Ziarko W. (1993) Variable Precision Rough Set Model. in *Journal of Computer and System Sciences*, 46, 44-54. [https://doi.org/10.1016/0022-0000\(93\)90048-2](https://doi.org/10.1016/0022-0000(93)90048-2)
- 40. References [in Persian]**
1. Aghdasi, M., Zegordi, S., Eskandari, H, Malihi, S. E. (2011) *A Model to Identify the Most Effective Business Rule in Information Systems using Rough Set Theory: Study on Loan Business Process*. In *Journal of*

- Information Technology Management, 3 (8), 19-42.
https://jitm.ut.ac.ir/article_24000_00aca189f675e0db0f29ad5c3b724795.pdf [in Persian]
2. Hoseini, S., Y., Mosleh, A., Hoseini, M. (2018). Electronic processes analyzing using process mining techniques (Case study: The basic promotion process of faculty members at Persian Gulf University.) in *Industrial Management Perspective*, 29, 113-135
https://jimp.sbu.ac.ir/article_87182_d31fbaf5808a3a9425099e1729d3bbe5.pdf [in Persian]

استناد به این مقاله: چهردپاک، مهری، طلوعی اشلمی، عباس، محمدخانی، کامران. (۱۴۰۳). تصمیم کاوی در فرآیندهای خناوری اطلاعات- مطالعه موردی فرآیند تبدیل شناسایی ایده‌های جدید، مطالعات مدیریت کسب و کار هوشمند، ۱۳(۵۱)، ۹۱-۲۸. DOI: 10.22054/IMS.2024.78612.2451

Journal of Business Intelligence Management Studies is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License..